

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De Precibus, & Confessione. XVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

dirigitur ad Spiritum sanctum, quia donum Dei est, & à dono non petitur donum, sed à donatoribus, à quibus ille procedit, Duran. *lib. 4. cap. 15.* Prout ergo dirigitur Oratio, fit etiam conclusio, vt concinat sensui Orationis vltimæ, quando plures iunguntur simul, Nauarr. *de Orat. cap. 19. num. 169.*

14 Hoc autem est commune omnibus conclusionibus, vt semper in ijs fiat mentio sanctissimæ Trinitatis; vt intelligamus nullum fieri præiudicium reliquis diuinis personis, quæ in Oratione taceri videntur, dum consummatio ostendit, nullum esse discrimen in Trinitate. Ita Fulgent. *lib. 2. ad Monimum quæst. 1.* In vnitatem Spiritus sancti Deus, non esse præponendam vocem *Deus*, ex Romana auctoritate, tradit Radulph. *Propos. 23.* & in fine additur *Amen*, vt communem Orationem, quam Sacerdos recitat, omnes confirmet, idem *ibidem.* Meminit huius ritus respondendi *Amen* in fine August. *Tract. 41. in Ioan. & Epist. 178.* quæ vox Hebræa est, significans, quod apud nos, *Fiat*, in precationibus vsurpata ab Apostolis, *1. Corinth. 14.* numquam mutata, neque à Græcis, neque à Latinis. Origenes *Tract. 35. in Matth.* cum Ambrosio *de iis qui iniuantur mysterijs lib. 1. cap. 9.* explicat *Amen*, hoc est, Verum est: qua ratione concordat *Amen* cum Orationis potiùs conclusione, quàm cum oratione ipsa; quasi affirmetur, verum esse, regnare Deum in vnitatem Spiritus sancti, Innocent. III. *lib. 2. de Myster. Missæ cap. 26.*

15 Quando plures in Officio dicuntur Orationes, si quid inter eas intercedit, puta Antiphona pro commemoratione, ad singulas Orationes præ-

mittitur *Oremus*, vt rursus inuitatio fiat ad orandum: quando vna immediatè aliam sequitur, vt in Litanijs, non dicitur *Oremus*, nisi ad primam; quia Oratio non interruptitur, sed veluti vna continuatur.

16 Prima Oratio concluditur in Laudibus & Vesperis; quia est principalis, ad quam dirigitur totum Officium. Vltima item concluditur, quia colligit medias, & sua conclusione præcedentes firmat.

17 Si Oratio pro commemoratione sit eadem cum Oratione principali Officij, mutatur Oratio pro commemoratione, ne eadem repetatur: quod faciliè contingit in commemoratione Patroni loci, seu Titularis Ecclesiæ, de Communi sumpta Oratione.

De Precibus, & Confessione.

C A P. X V I I.

1 **P**reces hoc loco sunt aliqui Versus, qui aliquando dicuntur ante Orationem, incipientes à *Kyrie eleison*, vel à *Pater noster*: quarum meminit Amalar. *lib. 3. cap. 6.* Ante Orationem, inquit, specialem Sacerdotum necesse est præcedere misericordiam Dei; idè dicitur *Kyrie eleison*. Ter dicitur ad Trinitatem, Amalar. *lib. 3. cap. 2.*

2 A Græcis compositas fuisse primum scribit Isid. *lib. 1. de Offic. cap. 9.* vnde retinentur primæ voces Græcicæ, *Kyrie eleison*, quæ significant, Domine miserere.

3 Multiplicantur Preces ad Primam & Completorium, vt per diem à malis imminetibus defendamur, Hugo *in Spec. cap. 3.* & humilitatem indicant, quæ in principio & fine diei conuenit, idem *ibidem.* Dicuntur

tur

tur etiam nomine eorum qui quotidie cadunt, & nituntur resurgere per penitentiam, idem *lib. 2. de Offic. cap. 2.*

4 In Dominicis autem & Festis diebus stando dicuntur, ob memoriam Dominicæ Resurrectionis, idem *ibid.*

5 Dantur & flebiles Preces, quæ non dicuntur in Dominicis, Amalar. *de Ordin. Antiph. cap. 7.* de quibus Microl. *cap. 50.* ait, quod ad omnes Quadragesimales Horas genuflectimus. De his Hugo *loco citato* loquitur, cum ait: In alijs diebus genua flectimus ad Preces. Psalmum *Miserere* ad Vesperas dici, scribit Radulph. *Propos. 15.* & ad Laudes etiam; sed hodie dicitur Psalmus *De profundis*, ne in iisdem Laudibus dicatur bis Psalmus *Miserere*. Habetur Psalmus *De profundis* ad Laudes, ab anno 1550. & deinceps in Breuiario.

6 Docet Hugo *lib. 2. de Offic. cap. 4.* in his Precibus ferialibus contineri modos omnes orandi, quos enumerat Apostolus 1. *Timoth. 2.* nimirum Obsecrationem, cum petimus solutionem malorum; ut illud: *Ostende nobis Domine misericordiam tuam.* Postulationem, cum precamur, ut omnia, quæ sunt contraria bonis nostris, minuantur, & superentur; ut illud: *Conuertere Domine usquequò.* Gratiarum actionem; ut illud: *Constituantur tibi omnia opera tua: Benedic anima mea Domino,* &c. Pro his, inquit Paulus, qui in sublimitate sunt orandum est; ut illud: *Domine saluum fac Regem: Oremus pro Pontifice nostro N.* Hæc ferè Hugo. Regem autem hoc loco totius Ecclesiæ, intelligimus Papam.

7 Infra Octauas, nedum in Duplicibus, non dicuntur, nec in Vigilia Epiphaniæ, nec in duabus Ferijs post Octauam Ascensionis, quæ attinent

ad eandem Octauam; vel quia Octaua habet rationem vnus Festi; vel quia prædicti dies habent solemnitatem Officij.

8 Ad Primam & alias Horas, exceptis Laudibus & Vesperis, dicebantur feriales Preces quotidie in Officio feriali, quæ nunc recitantur ad Laudes & Vesperas in Ferijs maioribus. Sed Pius V. distinxit melius inter Horas & Horas, inter Ferias maiores & minores: nam ad Primam tantum & Completorium dicuntur Preces ordinaria, feriales flexis genibus ad Laudes & Vesperas, longiores aliæ ad Primam, non variantur ad Completorium, nisi quod genua flectimus, ad Horas item minores breuiores adhibentur Preces. Flectimus autem genua vsque ad *Benedicamus Domino*, inquit Rubrica. An exclusiue? affirmarem; sicuti Hebdomadarius vsque ad *Dominus vobiscum*: ibidem intelligitur exclusiue. Et concordat hic ritus cum Missa Feriarum maiorum, in qua, dictis Orationibus, præcisè statim surgimus: at vsus communior non surgendi, nisi dicto *Fidelium anima*, &c. est magè pius, & retinendus; cum præsertim addenda est Antiphona finalis in fine Horæ, ne rursus statim genua flectamus. neque Rubrica aduersatur.

9 FERIALES tamen Preces non dicuntur in Vigilia Natiuitatis Domini, nec in Vigilia & Quatuor Temporibus Pentecostes; quia hi dies sunt festiuissimi, ita, ut excludant etiam Patronos locorum; & hæc ferè omnia habet etiam Radul. *Propos. 14.* Neque dicuntur in Dominicis priuilegiatis, in quibus de die Octaua occurrente fit tantum commemoratio, ex Ruiz *in suo Carim. Romano*, ratione scilicet Octauæ diei occurrentis.

10 Totus dies Feriarum maiorum & Vigiliarum, si non sequatur Officium de Festo, humiliationis dies est: quare ad Vesperas dicuntur Preces feriales, licet Oratio non sit de Feria Quatuor Temporum, nec de Vigilia: quod accidere potest eo anno quo Festum sancti Mathiæ occurrit in Feria quarta Cinerum, cuius gratiâ transfertur Officium in Feriam quintam Cinerum sequentem.

11 Quod atinet ad Confessionem, quæ fit in Officio ad Primam, & Completorium; primò signum Crucis adhibetur ad *Ps. Adversorium*, vt in Rub. de Prima 15. num. 2. sumpto ritu congruo ex Missali: nam per Crucem remissio facta est peccatorum. Confessio verò fit, vt quidquid in nocte vel die peccauimus, puniamus, Gemma lib. 2. cap. 64.

12 Quando quis recitat solus, omittere debet *vobis fratres*, &c. semelque recitans *Confiteor*, debet addere in plurali quæ sequuntur, *Misereatur nostri, peccatis nostris, perducatur nos*; sicuti fit in Oratione Dominica. ita in Rubrica citata de Prima. Ex quo sequitur, quòd recitantes duo Officium simul nihil debent mutare in textu Breuiarij; sed, qui maior est, dicat, *vobis fratres, vos fratres*; qui minor, *tibi Pater, &, te Pater*, sicuti dicunt inuicem, *Dominus vobiscum, Et cum spiritu tuo*. Neque Moniales mutare debent in verba, *Mater, Matrem, Sorores*, sed eodem modo loqui nomine Ecclesiæ ac si essent viri, ex Decreto sacre Rituum Congregationis die decima octava Augusti 1629. alterna verò Confessione mundamur, inquit Hugo in Spec. capit. 3.

De Commemorationibus, & Suffragijs Sanctorum communibus. CAP. XVIII.

1 **R** Adulph. Proposit. 14. appellat Memorias, quas hoc loco dicimus *Commemorationes communes*. Suffragia Sanctorum vocat Gemma lib. 3. cap. 45. vbi tradit, ea dici in Dominicis & Festis Sanctorum. Meminit Micrologus cap. 44. & de Cruce nominatim cap. 30. de sancta Maria, & de Apostolis cap. 44. qui omnes sunt Patroni totius Ecclesiæ, ait Duran. lib. 6. cap. 60.

2 Miror, cur de Cruce, à qua pendet nostra salus, nonnisi fiat in feriali Officio? An quia Festa excludunt omnium cruciatuum imaginem ac memoriam? An feriali diei conuenit labor, Crucis & patientiæ meditatio? nam tempore Paschali fit de Cruce commemoratio, ad victoriam eiusdem Crucis recolendam, à qua Resurrectio ortum habuit; cuius Oratio Paschalis est Ambrosiana in Mediolanensi Missali in Feria sexta Parasceues. Micrologo non placet commemoratio de Cruce ab Epiphania ad Purificationem; ergo erat in vsu, vt hodie: minùs tamen rectè sentiebat ille.

3 De sancta Maria non fit, neque in propria Ecclesia, quando dicitur eiusdem Officium paruum in Choro; de quo nos *Sectione ultima*: nec quando-cumque Officium de die fit de ea. neque enim de eodem fieri debet Officium & commemoratio simul. Qui verò priuatim recitat Officium B. Virginis paruum, debet in Officio de die facere commemorationem de B. Virgine ac si illud non recitaret; nisi recitet ratione Chori. Nihil autem refert,

N si di-